

městský
zpravodaj

DOBŘUŠKA

SRPEN 94

TOTO ČÍSLO MĚSTSKÉHO ZPRAVODAJE JE VĚNOVÁNO 120. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ V DOBRUŠCE A 110. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SBORU V PULICÍCH

OHEŇ - ŠPATNÝ PÁN

Požáry patřily k nejobávanějším katastrofám minulosti. V domácnostech se běžně používal otevřený oheň - topeniště, svícení loučemi či svíčkami apod. - a ke vzniku požáru stačila sebemenší neopatrnost, někdy i nešťastná náhoda. Domy, nebo alespoň jejich podstatná část, byly ze dřeva, střechy šindelové, či dokonce ze slaměných došků. Ve městech zvyšovala rychlost šíření požárů i vysoká hustota zástavby na malém prostoru. Není proto divu, že ze všech českých středověkých měst unikl zhoubnému živlu jen Český Krumlov. Lze to však považovat spíše za náhodu, protože pravděpodobnost vzniku požáru a následného zničení městské aglomerace byla skutečně mimořádně velká.

Opravdu účinná ochrana proti požárům neexistovala. Při rychlosti šíření ohně byli lidé rádi, když zachránili holé životy. Pokud hořela vzdálenější stavení, měli ještě krátký čas na záchranu alespoň části majetku, nebo dobytka. Jediná možnost, jak co nejvíce zmenšit škody, byla lokalizace požáru. Krovy, střechy a všechny ostatní dostupné dřevěné části hořícího domu se lidé snažili co nejrychleji strhnout, protože oheň přeskakoval z domu na dům především po střechách a horních dřevěných patrech. Hořící dřevo se pak na zemi hasilo vodou, podávanou lidským řetězem v dřevěných nádobách, nebo vysmolených koších. Pokud ovšem požár rozdmýchával jen trochu silnější vítr, byla veškerá lidská snaha již předem obrácena vniveč.

Oč méně se lidé mohli bránit požáru, který již vypukl, o to usilovněji se snažili o účinnou prevenci. Sem patřila velmi přísná nařízení o zacházení s ohněm, noční hlídková služba ponocných a řada dalších ustanovení, na jejichž dodržování bylo velmi přísně dbáno.

Nerespektování protipožárních opatření, nedbalost při zacházení s ohněm, podléhalo velmi tvrdým trestům. Například Martin Čáp, z jehož domu vyšel požár, který v r. 1565 zničil takřka celou Dobrušku, měl být potrestán na hrdle (tj. trestem smrti). Až na mnohé přímluvy, které vycházely z toho, že nešlo v žádném případě o úmysl, ale o nešťastnou náhodu, byl panem Vilémem Trčkou omilostněn, vypovězen na deset mil z města a do dvou dnů se musel i s rodinou vystěhovat.

Pro úmyslné žháře, čili paliče, však dřívější společnost žádnou mílost neznala. Jestliže byl přistižen při činu, hrozilo mu, že bude potrestán rozrušeným davem přímo na místě vržením do plamenů. Pokud byl

vypátrán později, dostal se do rukou soudní spravedlnosti, jejíž výroky byly v těchto případech rovněž nemilosrdné. V duchu pradávnejší zásady "oko za oko" bývali žháři odsuzováni zpravidla k trestu smrti upálením, přičemž nemohli očekávat od vrchnosti prázdnou milost ve smyslu zmírnění trestu na méně bolestivý způsob smrti. Velmi tvrdě bylo trestáno i vyhrožování požárem, např. v podobě tzv. paličských listů.

Tak, jako jiná města, nebyla ani Dobruška v minulosti ušetřena rádní ničivého živlu. Městská zástavba, soustředěná především do prostoru dnešních náměstí F.L.Věka a Šubertova a Kostelní ulice a obehnaná až do 18. století hradbou, vytvářela soustředěnou hustou stavební zónu s optimálními podmínkami pro šíření požárů. Ty ještě znásobovala zeměpisná poloha Dobrušky v otevřené kotlině, přístupné ze všech stran větru. Šíření požárů ze středu města zabráňoval částečně jen na vodu dříve bohatý tok potoka Brtvy a stavební proluka mezi hradbami a Krajským předměstím (Opočenská a Pulická ulice).

Kromě "menších" požárů, jimž padlo za oběť "jenom" jeden nebo několik málo domů, zaznamenává známá historie Dobrušky do 19. století včetně, celkem čtyři obrovská ohňová neštěstí, která zničila vždy téměř celé město. Nejstarší známý veliký požár vypukl 30. srpna 1565. Během půl hodiny se rozšířil na celé náměstí. Shořelo 76 domů, radnice, pivovar, špitál, šatlava a 11 stodol, čerstvě naplněných obilím ze žní. Při tomto požáru byla zničena i část městského archívu s dnes neznámými dokumenty.

62 domy, radnice a pivovar - to představovalo žeň ohně ze 4. září 1702. Ale doslova v moře ohně se Dobruška změnila 9. května 1806. Průběh této největší živelné katastrofy v dějinách města byl až do nejmenších detailů dostatečně popsán v celé řadě článků, studií, kronikářských záznamů, vzpomínek, ba dokonce i v jarmareční písni. A tak si připomeňme jen děsivou statistiku. Shořelo 269 domů, radnice, pivovar, kostel sv. Václava, děkanství, obě školní budovy, špitál, pět židovských domů, synagoga a 69 stodol. Nejtragičtější byla smrt devatenácti lidí, většinou starých osob a dětí. Na 1.800 lidí se ocitlo bez přístřeší i bez jakéhokoli zdroje obživy.

O šedesát let a pět měsíců později, 7. října 1866, zachvátil Dobrušku poslední veliký požár jejích dějin. Oheň ztrávil 81 dům, radnici, pivovar a celková škoda, kterou obyvatelé města utrpěli, byla odhadnuta na 400.000 zlatých. S požárem v r. 1866 se pojí i další historická událost. Fotografie vyhořelého města, pořizená Josefem Archlebem, je nejstarším fotografickým zachycením Dobrušky.

Velké historické požáry našeho města jsme si připomeli jen několika daty a čísly. Za nimi je však třeba hledat i desítky a stovky osobních tragédií, změněných lidských osudů i zmařených nadějí. Protože každé dějiny byly jednou současností, v níž žili konkrétní lidé se svými radostmi i starostmi, které nebyly o nic méně důležité a těžké, než jsou ty naše.

Z POČÁTKŮ DOBRUŠSKÝCH HASIČŮ

Pomoc při hašení požáru považovali lidé za svou morální povinnost. Svědčilo to o vzájemné soudržnosti městské obce, o jejím fungování jako společenského organismu. S rozvojem hasičské techniky vyvstávala však nutnost speciální přípravy pro její obsluhu. Rakousko - Uhersko vyhlásilo příslušné zákonné opatření pro ustanovování sborů dobrovolných hasičů ve městech a obcích.

Známe jen nemnoho takových případů z dějin, kdy nařízení ústřední moci plně odpovídalo jak objektivním potřebám společnosti, tak i subjektivně citěným potřebám lidí. V Dobrušce byla nutnost založení hasičského sboru pocítována zvlášť naléhavě. V živé paměti byl ještě hrůzný požár z r. 1866, z jehož následků se město stále ještě vzpamatovávalo.

Také proto se výzva, iniciovaná skupinou občanů v čele s Antonínem Krauserem, setkala u dobušských obyvatel s pochopením a vstřícností. Nejenom, že do vínku novému hasičskému sboru sebrali 300 zlatých, ale hlavně se přihlásil dostatečný počet členů pro založení sboru potřebných.

A tak se v prosinci r. 1874 sešla ustavující valná hromada Sboru dobrovolných hasičů v Dobrušce. Starostou spolku byl po právu zvolen jeden z hlavních iniciátorů celé akce Antonín Krauser a prvním velitelem sboru se stal Karel Šarf. Pro sbor zakoupila obec za 1153 zlatých novou velkou stříkačku. Z dalších sbírek byla pořízena hasičská výzbroj a postupně započal výcvik dobrovolných hasičů.

Poprvé zasáhl dobušský sbor při požáru domu a skladiště kupce Skuherského v Opočně. Trubka, svolávající hasiče při poplachu, se rozezněla při požáru domku v Křovické ulici, proti hospodě "Na červené", a po mnoho let pak provázela každý další zásah dobušských hasičů.

Výnosem c. a k. místodržitelství z 5. ledna 1876 byly schváleny statuty Sboru dobrovolných hasičů v Dobrušce a jeho činnost se začala všestranně úspěšně rozvíjet.

Hasičský sbor se v našem městě, stejně jako v ostatních městech a obcích v Čechách, postupně stal jednou z nejvýznamnějších místních organizací. Vedle své hlavní činnosti - pomoci při požárech a jiných živelných katastrofách - plnil hasičský sbor i významnou funkci při rozvoji místního kulturního a společenského života.

Hasičské bály, slavnosti a další akce se staly neodmyslitelnou součástí společenského dění ve městě. Ještě významnější úlohu v kulturní oblasti sehrávaly hasičské sbory na vesnicích, kde byly často spolkem jediným, takže měli i své vlastní kapely, hrály ochotnická divadelní představení apod.

V Dobrušce působila až do konce čtyřicátých let našeho století ještě celá řada dalších spolků, jejichž prvořadou náplní byly právě kulturní

aktivity. Přesto však mezi nimi našel své plnoprávné postavení i Sbor dobrovolných hasičů.

V řadách dobroušských hasičů působilo v uplynulých 120 letech mnoho významných a obětavých lidí, kteří psali svou práci historií sboru. Za těmito lidmi zůstala tvrdá a nezištná, ale zároveň i poctivá a přínosná práce. A v těchto hodnotách je i odkaz minulých generací dobroušských hasičů generaci dnešní, která zaujímá jejich místa.

Z KRONIKY DOBRUŠSKÝCH HASIČŮ (od r. 1945 do současnosti)

Po válce byla zkonfiskována německá sanitka, s níž sbor začal provozovat odvážení nemocných do nemocnice v Opočně. Od 1. října 1946 byla zřízena záchranná služba hasičského sboru. Řidičem sanitky byl pan Karel Zmatlík, který u této profese zůstal, později přešel k Ústavu národního zdraví a jako řidič sanitky to dotáhl až do důchodu.

Hasičská zbrojnice se nacházela v Solnické ulici v nízké kolně mezi stodolami. V jejím sousedství byl umístěn pohřební vůz na koňský potah. V r. 1947 hasičský sbor zakoupil stodolu (stála mezi dnešním Konzumem Musil a Univerzitou). Na její stavební úpravě se dobrovolnou prací podíleli hlavně členové sboru.

Když se do Dobrušky přemístil Okresní národní výbor, byl rozstrkán po celém městě. Později byla těsně vedle zbrojnice postavena nová budova ONV. Rozhodlo se, že všechny zbývající stodoly, včetně zbrojnice, budou zbourány, aby nebyl hyzděn vzhled ulice za ONV. MěNV chtěl budovu zbrojnice zbourat, vybavení rozstrkat po městě a snad někdy v budoucnu začít stavět zbrojnici novou.

Po dlouhých a rušných jednáních bylo v r. 1958 přece jen započato se stavbou nové požární zbrojnice na konci Solnické ulice. Stavba se prováděla v akci "Z", a to hodně dlouho. Mezitím se okres přemístil do Rychova nad Kněžnou a nebyť rozestavěné stavby, tak by asi zbrojnice zůstala u bývalé budovy ONV. Na výstavbě se podíleli občané města, členové požárního sboru a v závěru hlavně zaměstnanci technických služeb NV.

V prostorách nové zbrojnice byly zřízeny dva byty pro velitele a strojníka, malá a velká zasedačka a místnost pro žňové hlídky, skladové prostory a tři garáže. 9. dubna 1963 se do ještě nedodělané zbrojnice nastěhoval pan Jiří Verner, velitel, a v červenci pak pan Boháč, řidič a strojník. Tím byla zajištěna stálá noční služba pro ohlášení požáru. Národní výbor budovu předal domovní správě, neboť neměl v rozpočtu peníze na zimní vytápění garáží. Nová požární zbrojnice byla v provozu od srpna 1963.

Vybavení sboru tvořit otevřený vůz Tatra z r. 1931, nákladní vůz Tatra s plachtou, přizpůsobený pro přepravu osob a materiálu, dvě přivěšené motorové stříkačky a jedna cisterna na voze V 3 S, kterou sbor obdržel od Inspekce požární ochrany ONV v r. 1961. Byl to vůz, který měl ještě jednu kabinu pro čtyři osoby na zádi, obsah vody 3.500 l a 200 l pěnidla. V r. 1965 byla tato cisterna předána do Rokytnice a do Dobrušky byl KNV přidělen nový vůz, cisterna Škoda RTHP CAS 16, v jejíž kabině bylo již místo pro celé družstvo a veškeré vybavení, potřebné k hašení požárů. V r. 1966 byl sboru přidělen starší vůz AERO 150.

Vybavování sborů cisternami znamenalo velké zrychlení při požárním zásahu, protože se mohlo hned po příjezdu hasit a ne teprve rozbalovat hadice a dopravovat vodu, leckdy hodně z daleka. Tak se podařilo některé požáry uhasit v zárodku a škody snížit na nejmenší možnou míru.

V r. 1960 získalo dvanáct členů sboru odznak "Vzorný požárník" 3. stupně, po několika letech dohadování s komisí při OV Svazu požární ochrany. V r. 1967 byl sboru přidělen osvětlovací agregát a tři reflektory. Toto zařízení bylo velmi potřebné při hašení nočních požárů.

V r. 1968 se počet členů zvýšil o jedenáct mladých příslušníků, čímž mohla být ustavena dvě družstva na obvodovou soutěž v Deštném. První družstvo v soutěži zvítězilo a druhé obsadilo čtvrté místo. Ještě v tomto roce byla mimořádná krajská soutěž ve Dvoře Králové. Její vítěz měl možnost se probojovat na mezinárodní soutěž do Rakouska. My jsme skončili uprostřed.

V r. 1969 jsme v okresním kole v Čermné nad Orlicí opět zvítězili a postoupili do krajského kola v Pardubicích, kde jsme skončili osmí. V tomto roce bylo šest členů vysláno na školení a zkoušky z radioprovozu v požární ochraně. Dostali jsme jednu radiostanici do vozu a dvě kapesní. Byla to další velká pomoc při požárech.

V r. 1970 získalo 12 členů odznak "Vzorný požárník" 3. stupně.

V r. 1972 podal velitel sboru návrh na rozšíření ústředního topení do celého objektu. Výbor návrh schválil a pověřil velitele zajištěním celé akce přes MěNV. V srpnu 1973 se započalo s pracemi, které měly trvat nejdéle měsíc. Veškeré pomocné práce provedli naši členové, odborné práce prováděl OSP Dobruška a po velkých útrapách se konečně 17. prosince mohlo dát ústřední topení do provozu. V prosinci byly velké mrazy, proto musela být cisterna vypuštěna aby nezamrzla. 1. října 1973 bylo ustaveno detašované pracoviště Okresního požárního útvaru, a tak šest členů požárního sboru, kteří byli rovněž příslušníky požárního útvaru, začalo ve směnách po dvou sloužit v Dobrušce. Tím byla zajištěna stálá služba v případě požáru. Byli to B. Andrš, B. Boháč, J. Verner, Z. Zídka, L. Adamec a K. Dašek.

V r. 1974 se konala oslava 100 let sboru v Dobrušce. V dubnu se uskutečnila slavnostní schůze, která se musela konat v Pulicích, protože klub v parku byl v přestavbě. 1. května se asi 200 hasičů z Dobrušky a

okolních obcí zúčastnilo prvomájového průvodu. Potom se na náměstí uskutečnilo ukázkové cvičení s požárním útokem na bývalý Lidový dům, který byl již v dezolátním stavu. Předváděla se záchrana osob pomocí plošiny (ze spořitelny, Krajský útvar z Hradce Králové), hašení požáru Lidového domu vodou a vyvádění osob pomocí dýchací techniky. V požární zbrojnici byla instalována výstava z historie a současnosti požárního sboru, kterou shlédlo na 650 návštěvníků. Na ukončení oslav se na podzim konala sportovní požární soutěž o putovní pohár požárního sboru Dobrušky. Na této soutěži se podílel celý sbor a příslušníci požárního útvaru v Dobrušce. Jako vstupenky bylo použito tištěné barevné záložky se znakem PO a nápisem "Požární den v Dobrušce". Prodávaly se také odznaky, vydané ke stému výročí sboru. V prvním ročníku soutěže zvítězilo družstvo závodního požárního sboru AZNP Kvasiny. Aby bylo za co koupit pohár, tak nám nabídlo JZD Dobré: když vyberete 1 ha brambor, tak vám zaplatíme pohár. Nabídka byla přijata a brambory se vybraly. Soutěž o putovní pohár se koná každý rok, i když po dvaceti letech s určitými úpravami.

V r. 1976 se náš nejstarší člen, pan Josef Poláček, dožil devadesáti let. Každý občan Dobrušky ho znal, neboť dlouhá léta vykonával i funkci ponocného a obecního zaměstnance.

V r. 1978 bylo v Dobrušce na stadionu uspořádáno krajské kolo sportovní soutěže požárních útvarů Východočeského kraje. Náš požární sbor zajišťoval soutěž po technické stránce. O rok později se dobrušské družstvo mužů zúčastnilo soutěže "O štít města Hostinného". Vybojovali jsme první místo, stejně jako při Dobrušském poháru.

O prázdninách r. 1980 byly povodně, a tak se musel za Podbřezím v noci evakuovat dětský tábor. Autem se do tábora nedalo již jet, protože cesta byla pod vodou. Děti s jejich věci se musely vynášet asi 500 metrů lesem do stráně, potom se naložily do auta a odvezly do budovy školy. Celá evakuace se prováděla za silného deště a velké tmy.

V r. 1984 byla v budově MěNV uspořádána výstava ke 110. výročí založení požárního sboru. Při této příležitosti se konala slavnostní schůze v hostinci v Domašíně. Výstavu výtvarně instalovali p. Prokopec a p. Moravec, kteří také vytvořili tablo celého výboru, které výtvarně upravil pan Jindřich Poláček.

V r. 1986 jsme byli Krajskou inspekci požární ochrany v Hradci Králové požádáni o spolupráci při krajském kole sportovní soutěže požárních útvarů. Někteří naši členové soutěžili za okres Rychnov nad Kněžnou, ostatní se podíleli na organizační a technické stránce. Konečně bylo ustaveno družstvo žen pod vedením pana Boháče coby trenéra. Nové družstvo obsadilo v okresním kole druhé místo a tým dostalo chuť do další práce.

V r. 1987 se konala celostátní soutěž požárních družstev v Hradci Králové. Naše družstvo se do soutěže neprobojovalo, ale Dobruška tam byla zastoupena alespoň tím, že každý účastník soutěže dostal propozice

v igelitové tašce, na níž byla vytištěna dobrušská radnice a zdravotnice všem účastníkům soutěže od našeho požárního sboru.

V r. 1989 ke svým 70. narozeninám dostali vyznamenání od ÚV Svazu požární ochrany za mimořádné zásluhy v požární ochraně pp. František Prokopec, Karel Moravec a Jindřich Poláček. Byl o nich také uveřejněn článek v časopise Požární ochrana. V tomto roce vyhořel skladovák v JZD Křovice a také (již podruhé) v JZD Pohoří (poprvé v r. 1973).

V r. 1990 naše družstvo žen obsadilo na Dobrušském poháru 1. místo a naši muži 16. místo ze sedmnácti družstev. V tomto roce byla předána celá budova zbrojnice okresnímu útvaru v Rychnově nad Kněžnou. Uvolnily se i byty p. Verner a p. Boháče. Začala celková přestavba vnitřku budovy, která pokračuje ještě letos. Dostavovaly se i nové garáže.

V r. 1991 byl náš předseda, p. L. Nývlt, zvolen náměstkem starosty okresního sdružení hasičů v Rychnově nad Kněžnou. Naše hospodářka Věra Lenfeldová je členkou ÚV Svazu hasičů Čech a Moravy a členkou výboru okresního sdružení hasičů v Rychnově nad Kněžnou.

V r. 1992 odpracovali naši členové na výstavbě garáží a přestavbě budovy 972 hodin zdarma. V okresním kole požární soutěže naše družstvo žen obsadilo 2. místo, zatímco muži byli diskvalifikováni. Našemu družstvu mužů se lépe vede při přestavbě zbrojnice než na soutěžích. Na Dobrušském poháru se děvčata znovu vytáhla a vybojoval 1. místo. Na soutěž v Albrechticích nad Orlicí určitě dlouho nezapomenou někteří diváci. Hlavně na členku našeho družstva a ženu našeho velitele Ivanu Málkovou. Prováděl se útok: první proud ze žebříku, který byl opřen o bariéru a druhý proud z 80 cm vysoké kladiny. Z této kladiny útočila na cíl i Málková. Tlak vody ji však shodil dolů, pustila hadici a ta začala kmitat a nahazovat vodou i hlinou přihlížející diváky. Jak vypadali, si umí každý představit. Ovšem, to našim ženám nevadilo, a přes toto zdržení obsadily třetí místo. Dobrušští muži se tentokrát vytáhli a obsadili místo druhé. V tomto roce nás také navždy opustil jeden z vyznamenaného trojlístku, dlouholetý jednatel a výborný organizátor, pan František Prokopec.

V r. 1993 byl dán do provozu vůz RTP (rychlá technická pomoc). Vozidlo je vybaveno pro zdolávání malých požárů, požárů vozidel a prošťování osob z havarovaných vozů. Služba je propojena se zdravotníky i s policií, stačí vytočit telefonní číslo 150. S vozem vyjíždějí příslušníci požárního útvaru, z nichž někteří jsou i členy našeho sboru.

V okresním kole naše ženy obsadily první místo a družstvo mužů místo druhé. Ženy postoupily do oblastní soutěže v Hradci Králové, kde skončily druhé. Je to jejich velký úspěch. Zvláště, když vezmeme v úvahu, že některé členky družstva jsou již matkami několika dětí a přes velké časové zaneprázdnění se dokáží vypnout k výkonu, kterým proslaví jak náš sbor, tak i město Dobrušku. Na Dobrušském poháru zvítězilo družstvo Mělčan a družstvo dobrušských žen bylo druhé.

Tento rok byl na požáry opravdu úrodný. Vyjždělo se ke 36 požárům, z toho k 16 požárům lesa. Některý den se vyjelo až třikrát.

Jubilejní rok 1994 začal pro náš sbor smutně. V lednu nás navždy opustili dva dlouholetí členové. Pan František Kupka, náš nejstarší člen, a pan Boháč, který zemřel ve službě ve svých 56 letech.

Celý sbor se připravuje na to, aby si letos důstojně připomenul již 120. výročí svého trvání.

Z historie pulických hasičů

O založení spolku dobrovolných hasičů v Pulicích se nezachovaly žádné písemnosti. Víme, že byl založen r. 1883, ovšem jeho činnost začala v r. 1884, kdy byla zakoupena ruční čtyřkolová stříkačka.

V kronice pana Josefa Mervarta z Pulic čp. 25 o tom čteme:

"Až do let sedmdesátých byly stříkačky ještě takové, že se do nich musela voda nosit, při čemž se pumpovalo a voda stříkala na nevelkou vzdálenost a stříkačka musela státi poblíž ohně. V těchto létech byly pak již seřizeny stříkačky s hadicemi a zároveň se již počínaly zakládat spolky hasičské.."

Čtyřkolovou stříkačku zakoupila obec pulická z Prahy od firmy Smakal Smíchov za 420 zlatých a též toho roku založen spolek pulický (matrika členů z r. 1905 však uvádí členství hasičů od r. 1883).

První cvičení se stříkačkou za přítomnosti zmíněného továrníka provedli hasiči v r. 1884, v sobotu před svátky vánočními. Prvním velitelem hasičů byl Josef Chmelař z čp. 12 a po něm Jan Chmelař z čp. 11, který tuto funkci vykonával 15 roků. Byl horlivý velitel, veselý a dobrý humorista. Zemřel v r. 1926 ve stáří 80 let. Tento Jan Chmelař byl také jedním ze zakládajících členů Sboru dobrovolných hasičů v Dobrušce a o devět let později spoluzakládal sbor v Pulicích.

Dále v kronice čteme: "Poněvadž v obci naší se nezachovalo nějakých zápisů, tak není jich tak mnoho známo, jenom co se asi v paměti lidu udrželo.

V dřívějších dobách byly zvláště vzrušující událostí požáry, neboť to znamenalo vždy velké neštěstí. Dřevěná obydlí a slámou kryté střechy a k tomu tak nedostatečně zařízené používání ohně v domácnostech zaviňovalo, že se tak často požáry vyskytovaly a při nich vždy více čísel lehlo popelem.

Proti jiným osadám však nebývala osada naše díky Bohu tímto neštěstím tak často stihána.

Můj dědeček, který mnoho pamatoval (nar. r. 1815), říkával, že za jeho paměti v Pulicích nikdy nehořelo, až když blesk zapálil stodolu Baškovu u čp. 23. Od té doby však již častěji v obci naší hořelo, ale vždy jen jedno číslo. Jen r. 1858 vyhořela tři čísla."

Dále pan Mervart popisuje požár těchto tří hospodářských stavení. "Dne 20. září 1858 vypukl oheň v Pulicích čp. 3 a rozšířil se na číslo 4 a 5. U čísla 5 shořel jen kryt na domovním stavení a sroubek přes dvůr a stodola se zachránila.

V čísle 5 hospodařil Jan Hušek a byl na této usedlosti druhým hospodářem. V čísle 3 a 4 bydleli Svobodové a byli sobě druhými bratřanci.

O tomto požáru vyprávěl otec můj, že mu bylo 10 roků a byli právě ve škole, bylo to odpoledne ve tři hodiny, když oheň vypukl, a jak je učitel ze školy pustil, a když přišli do Pulic, tak viděli již, jak lidé hasí požár a okolní doškové střechy chrání.

Dobrušská stříkačka již pracovala, a to tím způsobem, že byla přistavena u ohně č. 5 a lidé směrem od řeky přes silnici podávali sobě jako řetězem jeden druhému nádoby s vodou a poslední naléval vodu do stříkačky. Druhou řadou podávaly se nádoby zase zpět k řece, u stříkačky pumpovalo několik silných lidí a na stříkačce jeden stál a řídil píst směrem na oheň. Ještě uváděl otec můj při tomto vyprávění případ, jako humoresku, že totiž když přiběhli do Pulic, viděli v tom shonu na návsi státí malého chlapce Františka Huškového z č. 5, stár 3 1/4 roku (pozdější hospodář) a silně plakal, děti k němu šli a myslely, že pláče proto, protože je podeššený, ale on jim povídal, že si schoval do trouby, co mu zbylo od oběda a teď že to má pryč.

Všechny ty tři usedlosti se ještě toho roku vystavěly a sice stavělo se již od té doby dle nařízení vše z kamene a místnostmi klenutými. U č. 5 zůstala světnice uchráněna. Obec pulická darovala těmto třem pohořelým z obecní pokladny podle účtů z r. 1858 15 zlatých."

Další zhoubný požár popisuje kronikář pan Mervart v r. 1862 v pulickém velkém dvoře. "V r. 1862, v měsíci dubnu, po půlnoci vypukl požár v pulickém velkém dvoře a shořela celá dolní část dvora a sice chlévy pro dobytek hovězí, maštele a ratejny pro čeládku. Stodoly na dolní straně za špejcharem neshořely a na straně východní byla v té době jen vysoká zeď. Oheň se velmi rychle vzňal a než mohli lidé z Pulic a z Pohoře za doby noční přijíti na pomoc, nedalo se již nic dělat. Čeládka ve dvoře byla v tom zmatku zaměstnána se svými věcmi o vyvádění dobytka se v té krátké chvíli nestarala, pouze drátaři Slováci, kteří té noci ve dvoře nocovali, ti jen sami dobytek vyváděli z hořících chlévů a ještě zůstalo několik kusů v plamenech. Několik hříbat, která zůstala delší dobu v dýmu a ještě ráno vesele pobíhala, za několik dní pošlo.

Za svoji statečnost byli drátaři pochváleni, ráno, když přijel direktor ředitel panství, udělil jim tu privilej, že mohou si povždy ve kterémkoliv dvoře chtít přenocovat.

Mimo ku požárům zúčastňoval se sbor hasičský častých sjezdů, které se konaly v okolních vesnicích. V Pulicích byl sjezd hasičský 15. července 1900 a velmi se vydařil."

Tolik z kroniky.

Na podzim r. 1931 v nočních hodinách vznikl velký požár u Josefa Šedy, majitele továrny na hospodářské stroje (bývalé učiliště Adastu). U tohoto požáru došlo k úrazu (rozmačkání prstů na ruce), kdy z horlivosti chtěl pomoci pumpovat, vyskočil na stříkačku a chtěl pomáhat uprostřed. Další dva hasiči našeho sboru byli popáleni, když se pod nimi prolomila střecha kůlny.

V říjnu 1935 zasahovali puličtí hasiči u požáru stohu a kolny u velkého dvora v Pulicích. Při tomto požáru prodělával velkou zatěžkávací zkoušku nová motorová stříkačka, zakoupená od firmy Mára Tábor v r. 1933. Přes velkou vzdálenost a stoupání od řeky obstála výborně. Po uhašení tohoto požáru byla nalezena mrtvola muže, který požár zavinil.

V srpnu 1983 propukl požár stodoly v pulickém dvoře v objektu JZD Mír. Požár se rychle rozšířil na všechny strany. V krátké době se na místo dostavili hasiči z Pulic i okolních sborů a jednotky požárních útvarů. Lze dodat, že při tomto požáru shořela stodola téměř 300 roků stará, ne-li víc, postavená za doby majitelů opočenského panství Trčků z Lípy. Svojí rozlohou byla snad největší v kraji.

Pokud byl požár v místě, dopravovali si hasiči stříkačky vlastními silami. Při vzdálenějším požáru, nebo v okolních vesnicích, byli majitelé koňských potahů povinni dopravu stříkačky a mužstva k požáru zajistit. Toto nařízení však nikdy nebylo nutné uplatňovat, protože každý majitel potahů pomoc ochotně poskytl. V jednom případě při požáru v Domašíně, ke kterému puličtí hasiči jeli, vezl je s koňmi pan Popelka, a když přijeli do Dobrušky, čekal v Domašínské ulici s připravenou koňskou příprěží k výměně potahů u stříkačky pan Kulštejn. Zmíněný Popelka tuto pomoc odmítl a cvalem jeli dále do Domašína.

Když byla zakoupena nová dvoukolová motorová stříkačka, byl pro jízdy k požárům používán valník s ráfovými koly (na pneumatikách tehdy ještě žádné potahové vozy nebyly), na kterém byl upraven závěs k připojení stříkačky. Za stříkačkou byl ještě připojen dvoukolový naviják na hadice. Naložila se potřebná výbroj, mužstvo se sesedlo na valník a jelo se k ohni. Jaká to byla jízda po tehdejších šterkovaných cestách, si dnes žádný nedovede představit.

Jak již bylo uvedeno, byla v r. 1933 zakoupena motorová stříkačka. Náklady si hasiči museli uhradit sami z vlastních zdrojů. Pořádáním sjezdů, tradičních hasičských plesů, z činnosti ochotnického divadelního kroužku apod. V případě koupě zmíněné motorové stříkačky byla také uspořádána sbírka mezi občany.

K padesátiletému trvání hasičského sboru byl 2. července 1933 uspořádán v Pulicích hasičský sjezd, který se velice zdařil. Při této oslavě bylo také vzpomenuo jedenatřiceti zemřelých bratří hasičů, většinou zakládajících členů sboru. Byli také předány diplomy osmi nejstarším členům. Členové sboru předvedli cvičení s novou stříkačkou. Samostatné vystoupení měl hasičský dorost. Je třeba si také připomenout práci samaritánského kroužku, který měl v té době pět žen a dva muže.

První hasičská zbrojnice byla postavena na návsi proti zvonici u obecního domku čp. 20. Jako zbrojnice sloužila až do r. 1946. Potom byla přestěhována do bývalého skladiště Kampelíkovy záložny. Tam se po stavebních úpravách zřídila také spolková místnost. V r. 1978 byla opravena střecha a pokryta novou plechovou krytinou. Před několika lety byl vypracován projekt na přístavbu a přestavbu se spolkovou místností a příslušenstvím v poschodí. K této přestavbě nedošlo a z finančních důvodů je v nedohlednu.

V letní době, když bylo v potoce málo vody, zřizovali hasiči potoční zástavy. Z nabraného šterku v řečišti budovali hráze, aby se zahržela voda a zvedla hladina pro případ, že by hořelo, aby bylo čím hasit. Tyto zástavy se většinou stavěly dvě. Po velkých deštích, nebo průtrži mračen prudké přivaly vod tyto hráze protrhly. Několikrát také došlo k povodním a zatopení části vesnice.

V mnoha případech zasahovali hasiči také při povodních, které vznikaly v době zimní při náhlé oblevě, kdy přívalem vody led v řečišti popraskal, navršil se, zabraňoval volnému průtoku vody a způsoboval záplavy obce. Při těchto zásazích byli hasiči zaměstnání uvolňováním navršeného ledu. K tomuto účelu byly používány dva silné železné háky na dlouhých hrázích. Při jedné takové povodni byla stěna nakupeného ledu tak velká, že ji nebylo možné uvolnit a stále se zvětšovala. Byli proto povoláni na pomoc vojáci a ti nastavěný led rozstříleli.

V každé spolkové organizaci jsou doby dobré činnosti, ale také i doby stagnace. Nejinak tomu bylo po celou dobu trvání sboru i u nás. Přesto i v těchto obdobích, kdy činnost sboru ochabovala, byla snaha o udržení akceschopnosti sboru pro případ zásahu, ať již to bylo u požáru, nebo jiné živelné pohromy, kdy bylo pomoci hasičů zapotřebí. Nikdy se také nestalo, že by hasiči nebyli schopni zasáhnout.

Tolik tedy pohledy do dávnější i nedávné minulosti sborů dobrovolných hasičů v Dobrušce a Pulicích. Vracíme se do jejich historie ne pro nostalgické vzpomínky, ale proto, že právě z této minulosti vychází a na ni navazuje i práce hasičů současných a budoucích. Přejme jim, aby byli stejně dobrými ochránci našich životů a majetků jako jejich předchůdci.

(Příspěvky z historie hasičů v Dobrušce a v Pulicích připravil Josef Koubek, Jiří Verner a Jiří Mach.)

POZVÁNÍ DO STANU

Už jste někdy byli v cirkusovém stanu? Pokud ano, pak jste tam určitě nezažili to, co můžete prožít 17. - 27. srpna 1994 ve stanu americké misijní společnosti HIM. Setkáte se s lidmi, kteří poznali, že milující Bůh zachraňuje, uzdravuje a také proměňuje lidský život. Možná některé z nich uvidíte během dne na ulici, kde budou hrát a zpívat. Každý večer bude v Loučkách za koupalištěm v 18.00 shromáždění ve stanu. Zde můžete slyšet křesťanské písně, kázání, svědectví a součástí programu budou také modlitby za nemocné.

Těšíme se na vaši návštěvu. Jste všichni srdečně zváni. "Bůh není od nikoho z nás daleko" (Bible).

Spolupořadatel: Jednota bratrská v Dobrušce.

Miroslav Boš,
kazatel, Orlická 979

SPORT

Oddíl atletiky při TJ Dobruška nemá početné funkcionářské zázemí, přesto však uskutečnil na domácím a měl účast na cizích stadionech, příp. halách.

Byly to tyto akce:

Leden

16 Kraj. přebor v hale v Jablonci n. Nisou

22 Kraj. přebor v hale v Pardubicích

Únor

27 Přebor M - ČR v Ostravě - žactvo

Přebor ČR v Jablonci

Březen

12 Přebor ČR v přespolním běhu Hluboká n. Vltavou

Duben

6 Okres. přebor v přespolním běhu

Rychnov n.Kn.

16 Kraj. přebor v přespolním běhu

Jičín

22 Okresní přebor staršího žactva - družstva

Kostelec n.Orl.

Květen

2 Okres. přebor st. žactva - družstva

Solnice

7 Oblastní přebor družstva - dorostenky

Dobruška

11 Okresní přebor zvláštních škol

Dobruška

14	II. kolo Oblastní přebor družstva - dorostenky	Jičín
16	III. kolo Okres. přebor žactva - družstva	Dobruška
17	Okresní Středoškolské hry	Dobruška
20	Okresní trojboj nejmladšího žactva-z okresu	Dobruška
21	1. kolo II. liga ženy	Chrudim
25	1. kolo ml. žákyně - družstva - oblast. přebor	Pardubice
27	Atletický čtyřboj, okres. přebor	Dobruška
28	Oblastní přebor, dospělí, dorost, juniorky	Týniště n.Orl.
Červen		
4	2. kolo liga ženy	Svitavy
11	Kraj. přebor jednotlivců - dorost a juniorky	Dobruška
15	Kraj. přebor družstva ml. žákyně	Solnice
18	3. kolo liga ženy	Praha

Zajišťování těchto akcí si vyžadovalo spoustu práce a je také dost finančně náročné.

Moc by nás potěšilo, kdyby se nám podařilo získat do našich řad nadšence pro tento sport.

Dále bychom potřebovali získat několik sponzorů, aby bylo na krytí neustále se zvyšujících nákladů na výstroj, výzbroj a dopravné, zvláště nyní, kdy jsou ženy ve druhé lize, která je finančně náročná.

Organizační práce jedince v oddílu nevede k dalšímu rozkvětu.

Bilance letošních úspěchů:

Družstvo žen:

Poprvé v celé historii dobrušské atletiky bojuje družstvo ve 2. lize České republiky skupina "východ".

Trenérům pánům Dr. Cífkovi a Šperlovi se podařilo dát dohromady dobrý výkonný kolektiv, který se stal v první části soutěže velkým překvapením pro všechny spolusoutěžící kolektivy.

Po třech kolech je Dobruška na pěkném 2. místě a zdá se, že oddíl si už zajistil účast ve druhé lize i pro příští rok.

Tabulka po třech kolech má tuto podobu:

1. TRANPorta Chrudim	18 hl. bodů	843 pomoc. bodů
2. DOBRUŠKA	13 hl. bodů	433 pomoc. bodů
3. Svitavy	13 hl. bodů	403 pomoc. bodů
4. Slavoj Pacov	8 hl. bodů	228 pomoc. bodů
5. AK KŘEJP Praha	5 hl. bodů	196 pomoc. bodů
6. Sp. Praha 4	4 hl. body	182 pomoc. bodů

Ve 4. kole nastoupí děvčata dne 4. září v Praze Na děkance a na poslední páté kolo dne 17. září 1994 vás naše atletky zvou k povzbuzování na dobrušský stadion. Začátek je v 10 hodin.

Také **mladší** žákyně si dobře vedou v Obl. přeboru mladšího žactva. **Ve skupině "E"** kde soutěž již skončila bylo toto **tabulkové pořadí**:

1. AC Pardubice (SŠ. škola)	12 hl. bodů	624 pomoc. bodů
2. TJ Dobruška	9 hl. bodů	339 pomoc. bodů
3. SK Solnice	6 hl. bodů	252 pomoc. bodů
4. SKP - AFK Pardubice	3 hl. body	172 pomoc. bodů

Postupují do Oblastního semifinále, které se bude konat v září t.r.

Oddíl atletiky se připravuje na jubilejní
30. ročník PODORLICKÉ 1500,
která se bude konat v **sobotu 20. srpna 1994.**

Očekáváme dobrou účast a kvalitní výkony.

Přijďte se podívat, začátek je v 9.30 hodin.

Za oddíl atletiky TJ Dobruška: Šperl

PANORAMATICKÉ KINO 70 DOBRUŠKA

Pozor na začátky představení

Hraje v srpnu 1994

2. úterý jen ve 20 h.

NOČNÍ OČI III. : VE STŘEHU

Premiéra amerického erotického thrilleru. Akční film z produkce VISION INTERNATIONAL V hl. roli: A. Stevens. České znění. Ml. nepřístupný. Vstupné jednotné 21,- Kč.

3. středa v 17 a ve 20 h., 4. čtvrtek jen ve 20 h.

NEZVANÝ HOST

Premiéra amerického filmu. Máte neurotické manželství těsně před rozvodem? Pořídte si sympatického zločince, staňte se rukojmím a určitě přijdete na jiné myšlenky. V hl. rolích: D. Leary, J. Davisová, K. Spacey a jiní. Režie: T. Demme. Ml. nepřístupný. Vstupné 20, 22 Kč.

5. pátek jen ve 20 h.

SVATEBNÍ HOSTINA

Premiéra filmu Tchaj - wan, Čína. Milostná komedie pro několik set svatebčanů a tři "novomanžele". Vítězný film Berlinale 93. České znění. Ml. nepřístupný. Vstupné 20, 22 Kč.

---

6. sobota jen v 17 h., 7. neděle jen v 17 h.

1 + 1/2 POLICAJTA

Repríza úspěšného amerického filmu pro celou rodinu. Dva ochránci zákona v kriminální komedii s Burtem Reynoldsem v hl. roli. České znění. Režie: H. Winkler. Ml. přístupný. Vstupné 18, 20 Kč.

---

6. sobota jen ve 20 h., 7. neděle jen ve 20 h.

HELENA V KRABICI

Premiéra amerického erotického thrilleru. Uvidíš, co mi udělal. V hl. rolích: J. Sands, S. Fennová. Režie: J.Ch.Lynchová. Ml. nepřístupný. Vstupné jednotné 21,- Kč.

---

9. úterý jen ve 20 h., 10. středa v 17 a ve 20 h.

MOJE DRUHÁ LÁSKA 2

Premiéra amerického filmu. Slasti a strasti dospívání. V hl. rolích: Dan Aykroyd a Jamie Lee Curtisová. Režie: H. Zieff. Ml. přístupný. Vstupné 20, 22 Kč.

---

11. čtvrtek jen ve 20 h.

TANEC V SRDCI

Repríza velmi úspěšného australského tanečního filmu. Mladý tanečník odmítá respektovat dogmatická pravidla taneční federace. Odvahou předvést vlastní styl si získává srdce publika i své partnerky. V hl. rolích: P. Mercurio a T. Morice. České znění. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 24,- Kč.

---

12. pátek jen ve 20 h.

PLECHOVÝ BUBINEK

Premiéra dramatického filmu SRN. Brilantně zfilmovaný bestseller německého spisovatele G. Grasse. Trpký pohled na německé dějiny, možná aktuálnější než kdykoli předtím. Režie: V. Schlöndorff. Ml. nepřístupný. Vstupné 22, 24 Kč.

---

13. sobota v 17 a ve 20 h., 14. neděle v 17 a ve 20 h.

SATURNIN

Premiéra velmi očekávané české komedie, podle románu Z. Jirotky. V hl. rolích: O. Havelka, O. Vízner, O. Lipský, M. Lasica, L. Zedníčková a další. Režie: J. Věráček. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 24,- Kč.

---

16. úterý jen ve 20 h., 17. středa v 17 a ve 20 h.

DOBRY SYNEK

Premiéra amerického filmu. O zlu s andělskou tváří. Rodinný thriller s populárním "Kevinem" v hl. roli. Režie: J. Ruben. Ml. přístupný. Vstupné 20, 22 Kč.

---

18. čtvrtek jen ve 20 h., 19. pátek jen ve 20 h.

KOKOSY V PRALESE

Premiéra amerického filmu. Dobrodružná cesta mladého trenéra za basketbalovými talenty do nitra černé Afriky. V hl. roli: K. Bacon. Režie: P.M.Glaser. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 22,- Kč.

---

20. sobota v 17 a ve 20 h., 21. neděle v 17 a ve 20 h.

SENZACNÍ ÚNOS

Premiéra amerického akčního filmu. Mladý delikvent a jeho krásná rukojmí jsou pronásledováni policií a masmédií. V hl. rolích: Ch.Sheen a K. Swanson. České znění. Režie: A. Rifkin. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 24,- Kč.

23. úterý jen ve 20h., 24. středa v 17. a ve 20 h.

MYSTIC PIZZA

Premiéra amerického filmu. Zkuste pro změnu film, ve kterém prožijete lásku, sny a přátelství. Dopřejte si romantiku, upřímnost i neobvyklý zážitek, o kterém budete ještě dlouho mluvit. Romantická komedie se všemi ingrediencemi. Hrají A.Gisková, J.Robertsová, L.Taylorová a S.Storke. České znění. Ml. přístupný. Vstupné 20, 22 Kč.

25. čtvrtek jen ve 20 h., 26. pátek v 17 a ve 20 h.

ALJAŠKA V PLAMENECH

Premiéra širokoúhlého filmu USA. Akční film natočený ve filmařsky neobyčejně atraktivním prostředí - na Aljašce. Režie: S. Segal. V hl. roli: S. Segal. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 22,- Kč.

27. sobota v 17 a ve 20 h., 28. neděle v 17 a ve 20 h.

POLICEJNÍ AKADEMIE - MOSKEVSKÁ MISE

Premiéra americké komedie. Po neobyčejném úspěchu Policejní akademie VI nás tentokrát film zavede do Moskvy, kde mají naši neodolatelní hrdinové dostat za mříže Konstantina Konalihu, šéfa ruské KGB. České znění. Režie: A. Metter. Ml. přístupný. Vstupné jedn. 22,- Kč.

30. úterý jen ve 20 h.

ROBOCOP 3

Repríza úspěšného filmu USA. V době chaosu, korupce a občanské války se vrací, aby prosadil zákon... RoboCop 3. V hl. roli: R. Burke.. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 21,- Kč.

31. středa v 17 a ve 20 h.

DEMOLICNÍ MUŽ

Repríza amerického širokoúhlého filmu. S. Stallone v roli rozmrazeného, nepoddajného policisty, který umí rozdávat rány i polibky a jen tak mimochodem ještě uplete svetr. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 21,- Kč.

1. září čtvrtek v 17 a ve 20 h., 2. září pátek v 17 a ve 20 h.

MRS. DOUBTFIRE - TÁTA V SUKNI

Repríza jedné z neúspěšnějších amerických komedií. Byla jednou jedna velká šťastná rodina... Robin Williams v hl. roli "Tootsie" komedie. Režie: Ch.Columbus. České znění. Širokoúhlý film. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 24,- Kč.

**V září 1994 uvádíme: * Wayneův svět 2 * Philadelphia * Bleskový Jack *
* Svědská trojka * Piáno * Na krásném modrém Dunaji *
* Ace Ventura: Zvířecí detektiv * Kniha džunglí * Ziletky ***

Změna programu vyhrazena. Pokladna Kina 70 otevřena od 15,00 - 20,15 hodin. Pondělí volný den. Písemné a telefonické objednávky vyřizuje Kino 70 Dobruška, tel.č. 0443 / 210 02, PSC 518 01. Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Mladiství předloží na požádání zaměstnanců kina obč. průkaz. Přicházejte včas, týdeník neuvádíme!!! Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout půl hodiny před představením, jinak budou prodány!!

UPOZORNĚNÍ pro návštěvníky kina!

Podle Zák. CNR č. 241 ze dne 14.4.1992 náleží ke vstupnému příplatek 1,- Kč, který není v uvedeném vstupném započítán!!

**MĚSTSKÝ ÚŘAD
DOBRUŠKA**

Odběratel:

· NOVINOVÁ ZÁSILKA

Výplatné v hotovosti

Podávání novinových zásilek povoleno

Oblastní správou pošt Pardubice,

č.j.: PP/1-3875/93 ze dne 10.11.1993.

Městský zpravodaj Dobruška 1994

Vydává Městský úřad

Dobruška

Tiskne Týfa M. Dobruška

Autor obálky Vladislav Balcar

CENA 4,- Kč